

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет біолого-технологічний
Кафедра іноземних мов

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Українська мова як іноземна
(обов'язковий)**

Реалізується в межах освітньої програми **Економіка місцевого розвитку**
за спеціальністю **051 Економіка**
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник:

Тетяна Фоменко

Тетяна ФОМЕНКО, к.п.н., доцентка,
доцентка кафедри іноземних мов

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов	протокол №15 від 14.06.2024
	Завідувачка кафедри <u>Тетяна КЛОЧКОВА</u>

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Олександр Ковбаса Олександр КОВБАСА

Декан факультету,
де реалізується освітня програма

Маргарита Лищенко Маргарита ЛИШЕНКО

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Тетяна Клочкова Тетяна КЛОЧКОВА
Сергій Башлай Сергій БАШЛАЙ

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Тетяна (Тетяна Парасюк)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 18.06. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Українська мова як іноземна		
2.	Факультет/ кафедра	Біолого-технологічний факультет / Кафедра іноземних мов		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/ Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	ОП «Економіка місцевого розвитку» за спеціальністю 051 Економіка		
5.	ОК може бути запропонований для	-		
6.	Рівень НРК	НРК – 7 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр (1-15 тиждень)		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні 30	Практичні /семінарські 30	90
10.	Мова навчання	Українська та англійська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Тетяна ФОМЕНКО, к.п.н., доцентка, доцентка кафедри іноземних мов Консультації – вівторок, 12.15 – 13:00 (гол. корпус, ауд. 312)		
11.1	Контактна інформація	taniafomenko75@gmail.com		
12.	Загальний опис освітнього компонента	ОК «Українська мова як іноземна» є обов'язковим компонентом освітньої програми зі спеціальності 051 Економіка. ОК призначений для отримання й вдосконалення іноземними студентами мовних і мовленнєвих навичок й умінь читання, аудіювання, усного та писемного мовлення, необхідних для навчання на факультеті економіки й менеджменту й спілкування в україномовному середовищі на навчально-професійні та соціально-культурні теми. Студенти формують і розвивають навички й уміння в репродуктивно-продуктивних і продуктивних видах мовленнєвої діяльності, необхідних для читання й опрацювання текстів, підготовки матеріалів для розповідей, дискусій на зазначені вище теми.		
13.	Мета освітнього компонента	формування, розвиток і вдосконалення загальних і професійно орієнтованої мовленнєвої (комунікативної, лінгвістичної та соціокультурної) компетенцій іноземних студентів для ефективного спілкування (усного та письмового) в академічній, професійній й соціокультурній сферах спілкування.		

14. Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумовою вивчення ОК «Українська мова як іноземна» є необхідність використання української мови як усної, так і письмової для подальшого засвоєння усіх компонентів ОП на рівні А1-А2-В1.
15. Політика академічної доброчесності	Кодекс академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету: http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochnosti.pdf Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності. Порушеннями академічної доброчесності при вивченні ОК «Українська мова як іноземна» вважаються: академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання чимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання; академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання, повторне виконання не самостійно виконаної роботи; використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК		Як оцінюється ДРН
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	ПРН ₃	ПРН ₁₆	
ДРН 1: <i>Говоріння</i> здійснювати усне спілкування в типових ситуаціях навчально-професійної, суспільно-політичної та соціально-культурної сфер спілкування, формулювати власну думку, висловлювати почуття щодо життєвих явищ, суспільних та інших проблем, оперувати мінімальною кількістю фахових термінів	+	+	Усне опитування

ДРН 2: <i>Аудіювання</i> сприймати на слух та розуміти аудіотексти з соціально-культурної сфери ОК, розпізнавати відповідну інформацію у процесі обговорення, дебатів, доповіді, бесіди тощо		+	Семестрова контрольна робота
ДРН 3: <i>Граматика</i> використовувати основні граматичні структури, що є необхідними для вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування основних типів текстів в навчально-професійній та соціально-культурній сферах;		+	Тестування (множинний вибір); письмовий тест наприкінці тематичного блоку
ДРН 4: <i>Читання</i> розуміти автентичні тексти підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет-джерел з метою одержання основної інформації		+	Семестрова контрольна робота
ДРН 5: <i>Уміння навчатися</i> орієнтуватися в потоці різноманітної інформації іноземною (українською) мовою; знаходити, сприймати, аналізувати, оцінювати, застосовувати на практиці відомості, одержані в словесній чи іншій формах	+	+	Усне опитування; письмовий тест наприкінці тематичного блоку
ДРН 6: <i>Письмо</i> зафіксувати та передати письмово необхідну інформацію		+	Семестрова контрольна робота

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Самостійна робота	Рекомендована література
	Аудиторна робота				
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Використання мови: Фрази вітання. Читання: Український алфавіт. Граматика: Поняття про звуки та букви. Типи інтонаційних конструкцій. Говоріння: Фрази вітання.	2	2		6	1-5,10
Тема 2. Використання мови: Фрази вітання. Граматика: Іменник. Множина іменників. Говоріння: Знайомство. Представлення себе.	2	2		6	1-6, 10,11
Тема 3. Використання мови: родина, члени родини. Граматика: Особові й присвійні займенники. Говоріння: Про себе та свою сім'ю. Читання: Моя сім'я.	2	2		6	1-6, 11
Тема 4. Використання мови: назви кольорів. Граматика: Характеристика й ознака предмета (об'єкта): прикметник. Говоріння: Опис предметів.	2	2		6	1-6,8,10

Тема 5. Граматика: Дієслово. Відмінювання дієслів. Дієслова I та II дієвідміни. <i>Говоріння:</i> Я їду в деканат.	2	2	6	1-6,8,10
Тема 6. Граматика: Місцевий відмінок іменника. <i>Говоріння:</i> Місто, де я навчаюся. <i>Читання:</i> Місто Суми.	2	2	6	1-6,9,11
Тема 7. Використання мови: іноземні мови. Граматика: Знахідний відмінок іменника. Прямий об'єкт і непрямий об'єкт. <i>Говоріння:</i> Як ми вивчаємо українську мову.	2	2	6	1-7
Тема 8. Використання мови: назви транспорту. Граматика: Дієслова руху <u>іти</u> , <u>їхати</u> . <i>Говоріння:</i> У місті. Міський транспорт.	2	2	6	1-7, 10
Тема 9. Граматика: Минулий та майбутній час дієслова. <i>Говоріння:</i> Календар. Пори року.	2	2	6	1-6,11
Тема 10. Граматика: Родовий відмінок іменника. <i>Говоріння:</i> Моя група.	2	2	6	1-6,11
Тема 11. Граматика: Родовий відмінок іменника. Прийменники місця (біля, ліворуч (праворуч) з, посередині, спереду, позаду...). <i>Говоріння:</i> Моя кімната.	2	2	6	1-6,11
Тема 12. Граматика: Означення кількості (скільки, багато, мало + родовий відмінок). <i>Говоріння:</i> Університет.	2	2	6	1-6,9,11,12
Тема 13. Граматика: Давальний відмінок іменника. <i>Говоріння:</i> СНАУ.	2	2	6	1-6,8,11
Тема 14. Граматика: Давальний відмінок іменника. Вираження станів людини (сумно, радісно...). Вираження необхідності (треба, необхідно). <i>Говоріння:</i> Чому я навчаюся в Україні.	2	2	6	1-6,9,11
Тема 15. Граматика: Орудний відмінок іменника. Дієслова захоплюватися, цікавитися, займатися. <i>Говоріння:</i> Захоплення.	2	2	6	1-6,11,12
Всього за 2 семестр: 150	30	30	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання	Кількість годин	Методи навчання	Кількість годин
ДРН 1 ДРН 2	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, прес-конференція	10	Виконання тренувальних лексичних та мовленнєвих вправ. Підготовка усних повідомлень.	30
ДРН 3	Відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності. Тренувальні вправи (множинний вибір,	30	Виконання тренувальних граматичних вправ.	30

	Виправлення помилок, заповнення пропусків тощо)			
ДРН 4	Складання анотації тексту, переказ тексту.	10	Складання словника фахових термінів.	20
ДРН 5 ДРН 6	Метод проєктів, творчі завдання, презентація, написання ділових листів тощо.	10	Пошук інформації, написання електронних листів, постів, коротких повідомлень.	10
	Всього: 150	60		90

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
2 семестр (залік)			
1	Письмовий тест наприкінці тематичного блоку	75 (25 x 3) / 75%	5, 10, 14 тижні
2	Усне опитування	10 / 10%	12 тиждень
3	Семестрова контрольна робота	15 / 15%	15 тиждень
4	Письмовий тест наприкінці тематичного блоку	75 (25 x 3) / 75%	5, 10, 14 тижні

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Письмовий тест наприкінці тематичного блоку	<15 <60% правильних відповідей	15-18 60-74% правильних відповідей	19-22 75-89% правильних відповідей	23-25 90-100% правильних відповідей

Усне опитування	<6 Недостатній обсяг знань, необхідних для здійснення процесу спілкування. Слабке володіння мовними засобами. Виклад відповіді на питання з грубими помилками.	6-7 Наявність основних умінь мовного спілкування іноземною мовою. Повне відтворення за зразком. Мова спрощена. Використання мовних кліше з численними помилками, що ускладнюють розуміння змісту.	8-9 Мова лексично і граматично різноманітна. Висловлювання логічні, аргументовані і побудовані на основі відомих алгоритмів. Допускаються помилки на вивчений програмний матеріал (6-7 помилок)	10 Зміст висловлювання відповідає ситуації спілкування, відрізняється послідовністю, повнотою, аргументованістю, вираженням власної точки зору. Мова лексично і граматично різноманітна, допускаються 1-3 помилки.
Семестрова контрольна робота	<9 <60% правильних відповідей	9-11 60-74% правильних відповідей	12-14 75-89% правильних відповідей	15 90-100% правильних відповідей

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Лексичний тест зі зворотним зв'язком від викладача	щомісяця
2	Граматичний тест зі зворотним зв'язком від викладача	щомісяця
3	Усні презентації (дискусії, обговорення)	щотижня
4	Самооцінювання та взаємооцінювання.	наприкінці тематичного блоку
5	Моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача)	щотижня

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Біденко Л. Українська мова для іноземців В1. Університетська книга, 2020. 363с.
2. Валіт О.С. Українська мова для іноземних студентів: навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2021. 232 с.
3. Гейченко К., Цупікова О., Агіна О., Коновальчук Н., Гриценко О. Українська мова від А і до Я для іноземних студентів: підручник. Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. 582 с.
4. Дегтярьова Т.О., Дядченко Г.В., Скварча О.М. Українська мова як іноземна. Елементарний курс: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2020. 138 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

5. Лущик Ю.М., Пікулицька Л.В., Циганок Г.М. Методична розробка «Українська мова як іноземна. Лексико-граматичний практикум. Відмінкова система іменників: знахідний відмінок» для іноземних студентів усіх факультетів. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2020. 28 с.
6. Лущик Ю.М., Циганок Г.М. Українська мова як іноземна: Вступний лексико-фонетичний курс: Навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2022. 226 с.
7. Марченко Т.А. Українська мова. Ділове спілкування. Навчальний посібник для студентів-іноземців 1 курсу магістратури. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2022. 100 с.
8. Фоменко Т.М. Навчальний посібник. Граматика української мови в діалогах (для іноземних студентів I-го курсу всіх спеціальностей): навч. посібн. Суми: Сумський національний аграрний університет», 2021. 100 с.
9. Фоменко Т.М. Українська мова: Тексти для читання за фахом для іноземних студентів факультету економіки та менеджменту. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2019. 50 с.

6.1.3. Додаткові джерела

10. Дегтярьова Т. Українська мова у таблицях та коментарях. Суми: СумДУ, 2021. 123 с.
11. Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків: Фоліо, 2022, 288 с.
12. Сабадир Г.І., Чернявська С.М., Кримець О.М., Лухіна М.Ю., Дяченко О.В. Українська мова як іноземна: початковий рівень. Навч. посіб. для практичних занять з дисципліни «Українська мова як іноземна» для студентів усіх спеціальностей. Харків: НТУ «ХП», 2022. 120 с.

6.2. Інші джерела

Є-мова (комплексна онлайн-платформа й офлайн-програма для вивчення української мови). URL: <http://emova.language-ua.online/>

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП «Економіка місцевого розвитку» Сергій БАШЛАЙ

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) іноземних мов

зав.кафедри
(посада, ПІБ)

Тетяна КЛОЧКОВА

(підпис)